

foregaaet i noget ſtort Omfang. De egentlig fremtrædende Chefer paa de ſtore Eiendomme have ikke blandet ſig deri, men dels de underordnede, tjænnende Perſoner, dels de mindre Godsbeſiddere, Juſtitsraaderne, ſom ere komne noget længere frem, end de burde. Naanlig er det jo oplyſt, at Forvalter Højt af Orboellunde ganſke viſt er kommen ind paa Noget, ſom man ikke kan kalde for det Rigtige. Men ſom ſagt, dette Valgtryk ſkal jeg ikke indlade mig videre paa. Jeg ſkal nu kun rette enkelte Bemærkninger til nogle af de ærede Talere. Det ærede Medlem for Hiſted Amts 2den Valgkreds (Sagd) ſagde — jeg haaber, at jeg ikke tager feil ved denne Betegnelse af det ærede Medlem —, at der ingen Grund var til at kaſtere Valget nu paa Grund af, hvad der var foregaaet ved de daarlige Valgliſter, thi der var ingen Tvivl om, at diſſe Valgliſter havde været ligesaa daarlige i lang Tid. Det vil jo være let at ſe, at dette Spørgsmaal albeſes ikke ligger for. Jeg holder mig til, hvad det ærede Medlem for Kolbing nys ſagde: Quod non est in actis, non est in mundo; hvad der ikke er i Akterne, kommer ikke os ved. Der har ikke tidligere været klaget over, at Valgliſterne vare daarlige, og nu foreligger det Spørgsmaal ikke. Det ærede Medlem maa give mig Ret i, at den Slags Argumenter ikke kan bruges til Godkjendelsen eller til Forkaſtelsen af nærværende Valg. Jeg ſkal med Henſyn til det, ſom for mig og mine Meningsfæller er det Afgjørende for Bedømmelsen af denne Sag, tillade mig blot engang kortelig at accentuere det, ſom vi lægge Vægten paa, og jeg tror, at man ſaa vil komme til den Erkendte, at det netop er den funde Sands, ſom er paa vor Side, og ikke Juriferiet, det Juriferi, ſom ſmaalig vil underſøge, om der virkelig er 6, 7 eller 8 Tilfælde, ſom ere forfætte. Thi deri giver jeg det ærede Medlem for Sorø (Alberti) Ret, at det bør man ikke henge ſig i. Men den funde Sands maa efter de mange oplyſte Urigtigheeder og paa Grund af Valgliſternes ſlette Indreining finde det klart, at man bør kaſtere diſſe Valgliſter og dermed Valget. Jeg ſkal indrømme, at der var en Mulighed for, at man kunde være kommen til et beſteemt Reſultat om, hvorledes hver enkelt Valger havde ſtemt — det var den Underſøgelse, ſom det ærede Medlem for Hiſted krævede — nemlig hvis Forhørsdommeren havde gjort ſig den Weilighed at forhøre hver enkelt Valger i Nyborg og havde underſøgt, hvorledes han havde ſtemt. Men det vilde de Herrer Jurifer ſikkerlig indrømme ikke kunde ſte af forſjellige Grunde. Førſt og fremmeſt er der de Folk, ſom ere døde eller bortreiste, af dem vil man jo ingen Forklaring kunne ſaae. Dernæſt vil man ikke kunne fæſte Lid til de Bedkommendes Udsagn om, hvorledes de have ſtemt. Der har jo været et Tilfælde, hvor det var umuligt for Forhørsdommeren at ſaae at vide, hvorledes en Mand fra Landet vilde

have ſtemt, hvis han ikke var bleven afviſt. Forhørsdommeren gjorde ſig den ſtørſte Weilighed for at ſaae at vide, hvorledes han vilde have ſtemt, men han vilde ikke ſige det. Dette er dog endnu ikke det Afgjørende for mig. Det egentlig Afgjørende for mig er dette, at Valgloven kræver et andet og mere fyldeſgjørende Bevis end det, der kræves ved almindelige Sager. Der gives enkelte Tilfælde i Lovgivning, hvor der kræves ſaa at ſige et mere høitideligt Bevis end i de ſædvanlige Forhold, ſ. Ex. ved Oprettelsen af Teſtamente. Noget Lignende gjælder her; man lader ſig ikke nøie med det Almindelige, men der kræves en ganſke ſoregen Fremgangsmaade med Henſyn til Bevis for en Mandſ Afſtemning, ſaaledes ſom det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgſbro) nylig godtgjorde ved at oplæſe den paagjældende Paragraph af Valgloven. Dette Bevis kan naturligviſ ikke her præſteres og heller ikke efter almindelige Retsgrundſætninger erſtattes af noget andet, nemlig det ſædvanlige Bibebevis. Det er alſaa klart, at det ikke er muligt at konſtatere, hvorledes det egentlig er gaaet til, og man er derfor henviſt til Formodninger. Det viſer ſig nu, at af 24 Stemmer ere 2 urigtige, og jeg maa accentuere, at det efter min Mening har Meget at ſige, at de 2, ſom Dommeren fandt urigtige ved ſin ſidſte Underſøgelse, ikke vare opdagede ved den ubenretslige Underſøgelse, ſom Ordføreren for Mindretallet lagde ſaa ſtor Vægt paa. De vare begge 2 forbigaede af Rådmand Niſmus Winkler trods hans ihærdige Underſøgelſer og ligeledes ved den almindelige Underſøgelse, ſom Dommeren havde foranſtaltet, og de kom kun frem ved et rent Tilfælde. Formodningen er derfor for, at, hvis man havde forſat denne Underſøgelse, vilde man ogſaa have fundet Urigtigheeder i mange flere Tilfælde. Derom kan man alſaa ikke vide Noget i Forveien. Det ærede Medlem ſagde før, at mod Slutningen af Valget ſkulde der være mere Trængſel og Uorden end i Begyndelsen af dette, men fra anden Side er det oplyſt, at baade i Begyndelsen og midt under Valghandlingen har der ogſaa været Trængſel og Uro, ſom har forſtyrret Liſteføreren. Man kan alſaa ikke drage nogen beſteemt Slutning om, hvor mange eller hvor ſaa Stemmer der under diſſe Forhold kunde være urigtig afgivet. Soveſagen er alſaa dette, at der foreligger ſaa ſlette Valgliſter, at det næſten er umuligt at ſaae et Valg præſteret efter dem. Der foreligger desuden oplyſt en Mængde Urigtigheeder. Der er alſaa rokket ſaameget ved Valget, at det idetmindſte maa anſes for tvivlſomt, om Valget overhovedet er rigtigt; men der er ingen Mulighed for at ſaae konſtatere paa lovlig Maade, om det er gaaet rigtigt til eller ikke. Vi maa alſaa i Henhold til den Grundſætning, der tidligere er høvdet her, og for hvilken den ærede Ordfører for Mindretallet (Klein)